

Aquesta setmana s'ha reprès el judici oral pel cas Gescartera, que el 2001 va estafar 4.000 inversors, entre els quals la guàrdia civil i l'Església. Hi ha catorze imputats: empresaris, polítics i funcionaris de la CNMV. El cas torna a escena, pocs mesos abans de les eleccions espanyoles, per mitjà del govern del PSOE, que vol demostrar que aquesta agència de valors va ser un fill legítim del PP.

Aquest dilluns, 17 de setembre, es va reprendre el judici oral pel cas Gescartera, un gran escàndol financer que el 2001 va deixar un forat de 20.000 milions de pessetes i 4.000 estafats.

Gescartera torna al parquet judicial

“**M**ai no ho he arribat a entendre. Per a entretenir-me —assegut en un racó a l'entrada del despatx, sense cap funció assignada—, llegia el *Marca* i a final de mes em pagaven dos milions de pessetes.” Així contestava Jaime Morey, pare de la secretària i companya d'Antonio Ca-

macho, propietari de Gescartera, quan la policia li va preguntar quina era la seva funció en aquesta agència de valors, que es calcula que va estafar uns 4.000 inversors fent desaparèixer més de 20.000 milions de pessetes. Però aquest cantant de renom dels anys setanta no era un recepcionista d'oficina amb inquietuds esportives,

sinó que mesos abans havia tingut el càrrec de director general de Gescartera Holding, la societat per mitjà de la qual controlava el 90% de l'entitat, mentre que la Fundación ONCE en tenia el 10% restant.

Sis anys després de destapar-se l'escàndol financer, probablement el més ben tratat dels darrers temps, quan el 15 de juny de 2001 la Comisión Nacional del Mercado de Valores (CNMV) va intervenir Gescartera, l'Audiència Nacional espanyola ha reprès aquest dilluns, dia 17, coincidint amb la inauguració de l'any judicial, el judici oral per tal d'escatir quines persones i quines societats van participar en la presumpta estafa, apropiació indegu-

da i delictes continuats de falsedat. El recinte de la Casa de Campo acollirà la vista oral amb les 14 persones imputades i les 46 acusacions personades en la causa, a més de la Fiscalia Anticorrupció, perjudicats i responsables civils –Gescartera Dinero AV, Gescartera Gestión, Fiscoconsulting i Asesoría y Gestión de Patrimonios– i subsidiaris –Caja Madrid Bolsa i la Caixa.

El judici es reprèn amb novetats. D'entrada, la jutgessa que havia instruït inicialment el cas, ara fa dos anys, Teresa Palacios, no hi prendrà part, i s'ha fixat un calendari que n'accelerará el veredict. L'economista i catedràtic emèrit de la UB Fabian Estapé, que va seguir de prop el cas Gescartera, destaca que, "malgrat la lentitud amb què es produeixen a Espanya les diligències judicials i les visites orals dels grans processos, aquesta vegada, després de molts mesos de passivitat, allò que alguns comentaristes consideren la taca més negra de l'aznarisme ha recuperat la pressa, potser amb el desig que tots els ciutadans sàpiguen què va ser Gescartera i qui en són els condemnats". Els nous magistrats que es faran càrrec del cas tindran sessions el dilluns, el dimarts i el dimecres, una celeritat que, a parer d'Estapé, "podria donar un veredict final abans del novembre, ja que és evident que hi ha interès a accelerar el procés perquè no arribi a Nadal". L'Audiència Nacional espanyola comença a treballar en un cas que havia quedat més o menys soterrat, malgrat que l'any passat havia sortit a la llum pública un altre cas d'estafa similar però de dimensions financeres menors, el d'Affinsa i Fórum Filatélico. Fa uns mesos, però, el ministre d'Economia, Pedro Solbes, donava una pista de l'interès que el govern del PSOE té a tancar l'assumpte judicialment, molt probablement abans de les eleccions del març vinent. Posar sobre la taula noms i cognoms de responsables polítics del govern Aznar, del ministeri d'Hisenda i algun membre de la CNMV a proposta del PP, si es confirmen els indicis de corrupció que la jutgessa Teresa Palacios va començar a instruir, donaria als socialistes una bona arma electoral, encara més quan el candidat del PP, Mariano Rajoy,

fa gala de la puresa dels populars en la lluita contra la corrupció. Solbes recordava el cas Gescartera per respondre a les acusacions del PP, segons les quals l'executiu de Zapatero havia fet pressió sobre el vice-president de la CNMV, Carlos Arenillas, i alguns altres càrrecs perquè aquesta comissió dugués a terme pràctiques il·lícites respecte a l'opa sobre Endesa.

Què va ser Gescartera? El professor Fabian Estapé defineix el sistema de funcionament d'aquesta societat de captació d'estalvis, que "es basava en promeses de grans rendiments, exageradament per sobre del rendiment que ofereix un estalvi a termini fix. Es va fer la mateixa cosa de sempre: engrescar la gent fins que piquessin. I, certament, Antonio Camacho va ser un geni de l'estafa, recollint diners a

Antonio Camacho, propietari de Gescartera, va passar tres anys a la presó i continua imputat.

L'Església continua invertint malgrat la patacada

Bisbes, responsables d'organitzacions catòliques i d'ONG religioses, com també la Guàrdia Civil, es van trobar involucrats com a estafats de la suposada trama política i financera de Gescartera. Les Agustines Missioneres, per exemple, van ser les primeres inversores de Gescartera del sector de l'Església, amb 560 milions de pessetes. Aquesta congregació és integrada per unes 700 religioses i té sis escoles concertades a l'estat espanyol i una desena més a països de l'Amèrica Llatina. Per una altra banda, l'Armada Espanyola, mitjançant el seu servei de Seguretat Social, va perdre a la borsa més de 300 milions, i l'arquebisbe de Palència, entre 20 milions i un centenar llarg.

Quan es va destapar l'escàndol, tant l'oposició del PSOE com les esquerres de tot l'estat espanyol van criticar durament que l'Església hagués invertit una quantitat tan enorme de diners a la borsa, atès que es beneficia d'uns avantatges fiscals que no tenen res a veure amb un estat laic. Després de la patacada de Gescartera, l'Església no ha deixat d'invertir-hi, però a partir de l'acord amb el govern espanyol per al seu finançament, referendat pel Vaticà, ha de declarar i pagar l'IVA, del qual n'era exempt.

Actualment, la cartera d'accions de la principal societat vinculada a l'Església és Umasges, controlada per la Mútua Umas, una asseguradora constituïda amb el patrocini de la Conferència Episcopal Espanyola que es dedica a la venda d'assegurances de responsabilitat civil parroquial i d'assegurances a particulars i béns eclesiàstics. Els arquebisbats de Burgos i de Madrid també tenen diverses participacions a la borsa.

Amb l'experiència de Gescartera encara recent, l'aparell eclesial ha deixat les emocions que despertaven les inversions de risc, i ha optat per valors més segurs, com ara Telefónica, Repsol Ypf, Endesa, Santander o BBVA. El sector de la construcció i la indústria farmacèutica també són entre les preferències de l'Església, segons fonts del sector de les inversions borsàries. Però cap inversió no ha estat destinada a fons ètics ni a la promoció dels mercats d'intercanvi just. Només ha apostat per valors segurs i amb un rendiment elevat.

Economia | Gescartera

dojo, especialitzant-se en les mútues d'assegurança, on hi ha poca cultura de borsa". Camacho es va adreçar als sectors que es consideraven més analfabets pel que fa als riscos que impliquen segons quines inversions, i va oferir fons de pensions a la policia, l'Església, les monges i algunes ONG, que van picar l'ham. "El muntatge de Gescartera -explica Estapé- és típic en el món de l'estafa: tu dones un rendiment molt més alt als primers que entren en l'estructura piramidal, però necessites que hi entri més gent contínuament per poder pagar aquest sobrepreu als de sota." En el cas de Gescartera, Estapé destaca una facilitat afegida per a tramitar l'estafa: el paper que hi va jugar la vice-presidenta de Gescartera, actualment condemnada, Pilar Giménez Reyna: "És la germana del qui aleshores era secretari d'Estat d'Hisenda, amb Cristóbal Montoro de cap; de tant en tant li donaven suport, i quan hi havia diversos riscos o greuges, com la possibilitat d'intervenció de Gescartera, el seu germà ja s'ocupava de protegir-la. Per una altra banda, cal tenir en compte que era esposa del tinent coronel retirat Àngel Malpartida..."

La CNMV, esquitxada. En la trama, també hi va prendre part la presidenta de la CNMV, Pilar Valiente, "nomenada per Rodrigo Rato, aleshores

Diversos sectors, com a implicats o estafats, es van trobar afectats per l'escàndol el 2001.

hores vice-president i ministre d'Economia, que ja la coneixia bé perquè, com a inspectora d'Hisenda, havia actuat en una denúncia feta per Juan Costa, que acusava el PSOE d'haver perdonat 200.000 milions de pessetes als amics del partit", segons que explica el professor Fabián Estapé. El professor Estapé recorda que es va fer una operació per robar expedients a Hisenda de nit: "Van entrar a la seu d'Hisenda, però els expedients que hi van trobar eren expedients d'investigació pendents de sentència, és a dir, que havien d'anar al Tribunal perquè aquest decidís si el contribuent tenia raó o no, però en cap cas eren diners segurs." Segons Estapé, "Pilar Valiente va ser una gran manta per a tapar el cas Gescartera des de la presidència de la CNMV".

La jugada de Gescartera, però, s'havia gestat molt abans de la intervenció per part de l'organisme regulador de la borsa. Gescartera va ser creada el 1992 com a gestora de patrimonis, de

les quals n'hi ha milers, a l'estat espanyol. Paral·lelament, els seus propietaris van crear Bolsa Consulting, una paradeta financera que ja va ser sancionada per la CNMV el 1994, en època socialista, per haver captat diners sense permís. Però Antonio Camacho no en va ser sancionat, i va poder continuar al capdavant de l'empresa. El 1999, Gescartera va rebre una multa per haver-se negat a ser inspeccionada, però aquesta no es va fer pública perquè la llei permet de no publicar les sancions greus. Malgrat tot, la CNMV va permetre que Gescartera es convertís en una agència de valors el juliol de 2000, quan feia pocs dies que Pilar Valiente havia pres possessió del càrrec a la CNMV i amb el vist-i-plau del Ministeri d'Economia.

El 15 de juny de 2001 Gescartera era intervinguda per la Comissió, i es destapava el forat de 20.000 milions de pessetes.

Així i tot, hi ha sobre la taula connexions sospitoses entre alguns funcionaris i càrrecs de la CNMV i Gescartera, que poden fer pensar que Antonio Camacho tenia talps. Tot plegat encara s'ha de demostrar en aquest judici. A tall d'exemple, l'advocat de Gescartera és germà de qui fou director del servei financer de la CNMV el 1997.

Gemma Aguilera

Breus

Els empresaris valencians homenatgen Romà Perpinyà

Sota el títol de "Desafiaments i oportunitats de l'economia valenciana en un món global" es farà la setmana vinent a Alacant el IV Congrés d'Economia Valenciana Rei Jaume I, una cita biennal que aplega la plana major de l'empresariat valencià. És previst que hi intervinguen, entre més, Juan Roig (Mercadona), Fernando Doago (Ascer), Ignacio Sánchez Galán (Iberdrola) i els economistes Pedro Swartz i Ramón Tamames.

La trobada també servirà per a retre homenatge al català Romà Perpinyà i Grau (Reus 1902), que ja a l'any 1923,

Seat no és en venda, i espera beneficis el 2007

El president de Seat, Erich Schmitt, assegura que la companyia, de Volkswagen, no és en venda. A més, confia que la marca tindrà uns resultats operatius positius a l'exercici d'enguany. L'optimisme es deu al canvi en els processos de fabricació, com ara la reducció dels vehicles d'estoc, que eren "excessius", segons Schmitt, cosa que provocava elevades despeses financeres. Per tant, l'estoc de vehicles produïts a la planta de Martorell es reduirà d'un 25%. Seat, després d'entrar al mercat rus, es planteja d'obrir mercat a l'àrea de l'Amèrica del Sud.